

GRIBSKOVOMRÅDET

YNGLEFUGLE 2018

Natura 2000-område nr. 133

Af Per Ekberg, Caretakeransvarlig for Gribskov

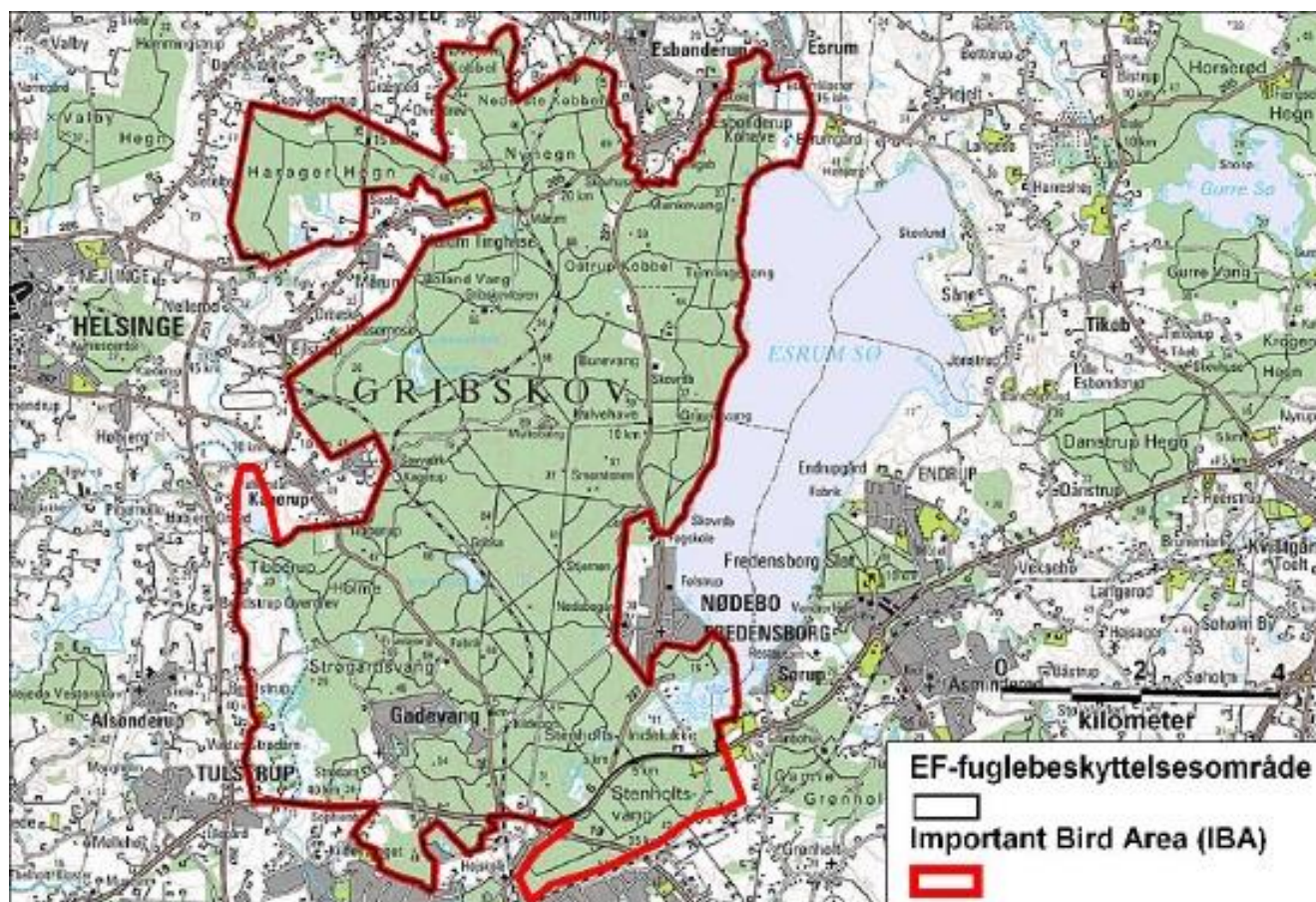

Figur 1 Rivaliserende sortspætter. Foto Per Ekberg

Indholdsfortegnelse

Gribskovområdet.....	3
Indledning.....	3
Læsevejledning.....	4
Resultat for året 2018.....	5
Lille lappedykker.....	5
Krikand.....	5
Havørn.....	5
Hvepsevåge.....	5
Rød Glente.....	6
Rørhøg.....	6
Duehøg.....	6
Spurvehøg.....	7
Musvåge.....	7
Fiskeørn.....	8
Plettet rørvagtel.....	8
Dobbeltbekkasin.....	8
Svaleklire.....	8
Vibe.....	9
Huldue.....	9
Isfugl.....	9
Sortspætte.....	9
Lille flagspætte.....	11
Vendehals.....	11
Ravn.....	11
Hedelærke.....	11
Rødtoppet fuglekonge.....	11
Korttået Træløber.....	12
Rødrygget Tornskade.....	12
Broget fluesnapper.....	13
Hvidvinget korsnæb.....	15
Registreringer af andre udvalgte ynglefugle.....	15

Gribskovområdet

Figur 2 Oversigt over Fuglebeskyttelsesområde F 108

Ovenfor ses afgrænsningen af området, hvori registreringerne er foregået

Indledning

Registrering og optælling af Gribskavs fugle kører stadig videre efter samme metode, som vi brugte fra start i 2004. Det er nu 15 år i træk, at fuglene er optalt i Gribskov.

Ynglesæsonen i 2018 har været præget af et koldt forår frem til medio april. Derefter skiftede vejrtypen markant, og der kom sol og varme med sommertemperaturer frem medio august. Hele sommeren blev meget solrig og ekstrem tør. Det bevirkede, at mange fugtige områder i skoven tørrede helt ud. Dette fik nogen indvirkning på fuglenes ynglesucces.

Svalekliren fik på trods af tørken en rimelig god ynglesæson, men noget anderledes end normalt.

At svalekliren klarede tørken, skyldtes de mange nye vådområder. Hannen vandrede med sine unger fra et tørkeramt område til et nyt område, hvor der stadigvæk var vand tilbage. Således kunne der ses op til tre hanner med deres unger på ét vådområde, hvor der stadigvæk var lidt vand tilbage. Dette mønster så jeg flere steder i skoven. Hvis dette område også tørrede ud, kunne jeg se, at de flyttede til et endnu et nyt vådområde.

Lille præstekrave som ellers ikke er ynglefugl i skoven, flyttede ind i skoven i de udtørrende moser, hvor der var opstået fine flader, hvor ungerne kunne fouragere.

Tornskaderne havde formentlig i starten af ynglesæsonen problemer med at finde store insekter, men det blev øjensynligt bedre senere på sæsonen. I starten fangede tornskaderne mange mus, især spidsmus, firben, fugleunger og sågar frøer.

En del af tornskaderne ankom sent igen i år, idet der ankom et stort antal til skoven i den første uge i juni.

Men da alt blev gjort op, blev det en hæderlig ynglesæson, og med et gennemsnitlig antal flyvefærdige unger på vingerne.

Rovfuglenes ynglesucces blev lidt blandet. Endnu en gang blev duehøgen taberen. Kun 4 par fik succes med unger. For meget skovning og for stor publikumsaktivitet, ikke mindst i yngletiden, ser ud til at være duehøgens værste fjende.

I de efterfølgende afsnit gennemgår jeg ynglesæsonen art for art.

Figur 3 Rødrygget tornskade har spiddet en mus. Foto Per Ekberg

Figur 4 Rødrygget tornskade har spiddet en frø. Foto Per Ekberg

Læsevejledning

Tallene – fx 22-26 yp. (ynglepar) for krikand. Første tal angiver, at der er 22 sikre eller sandsynlige ynglepar. Andet tal angiver, at der herudover er 4 mulige par, hvilket giver 26 ynglepar i alt.

Sikre og sandsynlige ynglepar baseres på sikre indikationer på yngel så som territoriesang, parringsadfærd, rede, udfløjne unger.

Mulige ynglepar baseres på fugles forekomst i et område i yngletiden uden, at der er fundet sandsynlige eller sikre indikationer på yngel så som territoriesang, parringsadfærd, rede, udfløjne unger.

Tal i parentes angiver yngleresultat i 2017.

Alle grafer i dokumentet er viser sammenlægning af sikre og sandsynlige par.

Resultat for året 2018

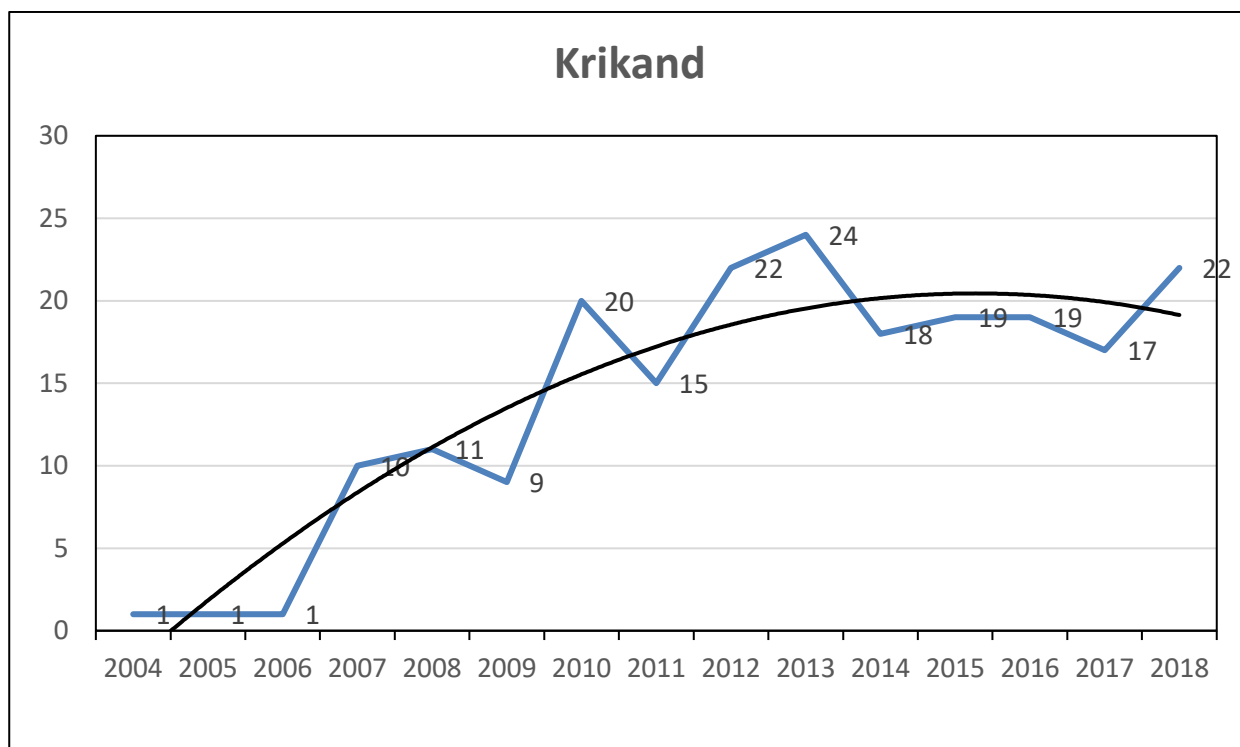
Nedenstående tal fra 2018 er lagt ind på DOF-basen under IBA-tællinger og ynglefugle-observationer.

Lille lappedykker: 37- 39 yp. (38-38)

Denne art er ikke eftersøgt målrettet i 2018.

Krikand: 22-26 yp. (17-19)

Er ikke eftersøgt målrettet, så der findes utvivlsomt flere par i skovmoserne.

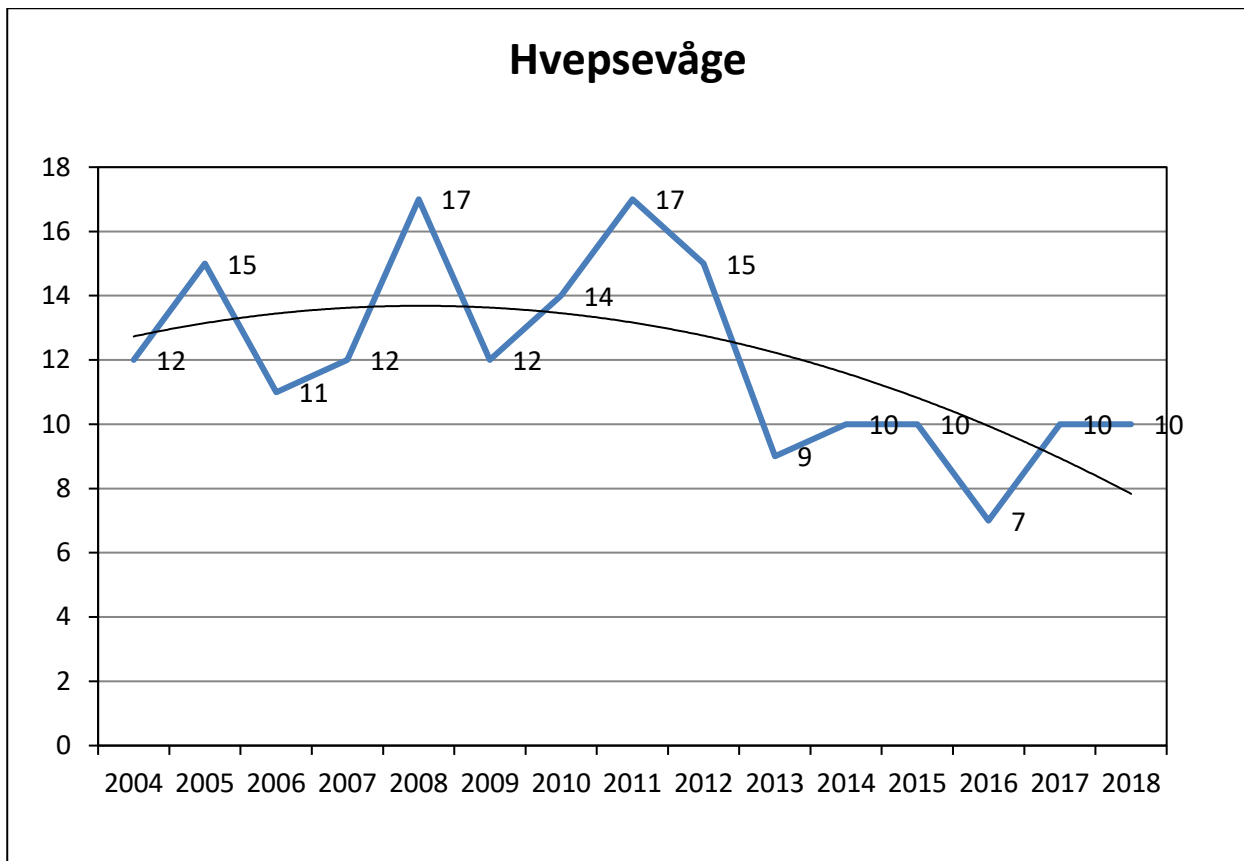
Havørn: 1-1 yp. (1)

Sidste års rede blev også benyttet i år. Parret begyndte at ruge allerede sidst i februar. Ørneparret fik minimum en unge på vingerne.

Hvepsevåge: 10-11 yp. (10-11)

Jeg har brugt meget tid på at finde alle parrene og rederne i hele Gribskovområdet. 7 aktive reder og deraf flere par med 2 unger på vingerne.

I 3 områder har der meget aktivitet af hvepsevågepar, uden at rederne er blevet fundet. Det sker måske først når løvet er faldet af træerne.

Rød Glente: 3-4 par (2-2)

Det gamle par fik 2 unger på vingerne. Den samme rede er brugt 10 år i træk, og parret har fået i alt min. 27 unger på vingerne.

Det må siges at være en succes.

I år er der kommet endnu et glentepar til skoven.

Alle tre par har placeret sig på afsides beliggende steder i skoven, hvor der kun færdes ganske få mennesker.

Kun to af parrene fik unger på vingerne.

Et fjerde par har måske ynglet i skoven i år, men redestedet er ikke fundet.

Totalt er der i 2018 registreret 11-13 ynglepar i hele Nordsjælland, som er det højeste tal i nyere tid.

Rørhøg: 2-2 yp. (0-1 yp)

Et par set i Strødam Eng Sø. Et nyt par i det nordlige Gribskov. Der er ikke set udflyjende unger nogle af stederne.

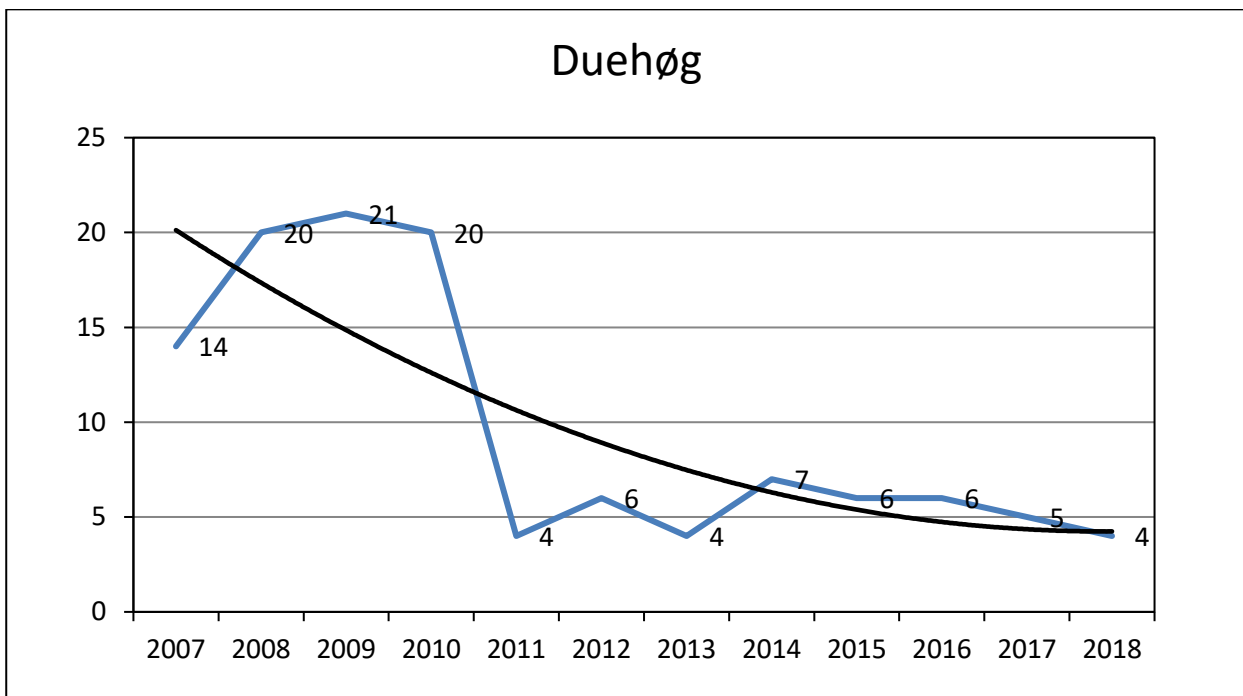
Duehøg: 4-8 yp. (5-8)

Duehøgen har det fortsat ikke godt i Gribskov.

Fire reder med henholdsvis 3+3+2+2 unger.

2 af de fire succesfulde par, som fik unger på vingerne, fik dog kun succes, fordi der blev grebet ind i tide med standsning af henholdsvis skovning og et stort MTB løb.

4 reder er blevet forladt i år, formentlig på grund af skovning, og fjernelse af træ tæt på reder i yngletiden.

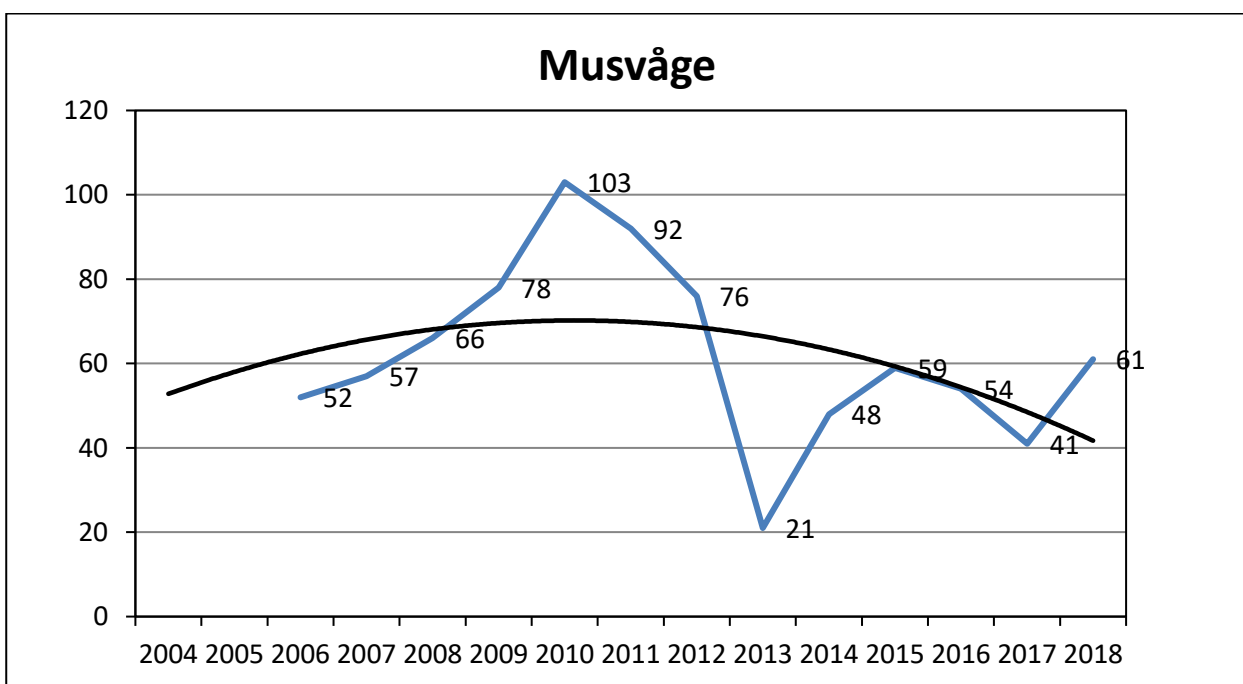

Spurvehøg: 5-6 yp. (5-8)

Stadigvæk forbausende få ynglepar i Gribskov. Men spurvehøg ses oftere i skoven efter det store fald i antallet af duehøg.

Musvåge: 61-70 yp. (41-60)

De par, som er blevet tjekket, har de fleste fået én og få par har fået to unger på vingerne. Den lille ungeproduktion kan skyldes, at der i år har været få mus i skoven.

Fiskeørn: 2 yp. (1)

Det lykkedes ikke parret i Vandmosen, at få hverken æg eller unger i år.

Begge fiskeørne hævdede dog territoriet i hele ynglesæsonen, og forlod skoven sidst i august.

Endnu et par fiskeørne har opholdt sig i skoven og har bygget en rede, men mere blev det ikke til.

Plettet rørvagtel: 0 yp. (0)

Ingen observationer af denne art i 2017. Medtages her, fordi det er en af udpegningsarterne bag status som fuglebeskyttelsesområde.

Dobbeltbekkasin: 4-5 yp. (5-6)

Odderdams enge havde 2 ynglepar. Her går bestanden tilbage år for år. Stenholt Mølleeng havde 1-2 ynglepar. Sandskredssø havde ingen bekkasiner i år. Brændemose som er et fint lille fattigkær, der ligger midt inde i Gribskov havde overraskende for første gang 1 par.

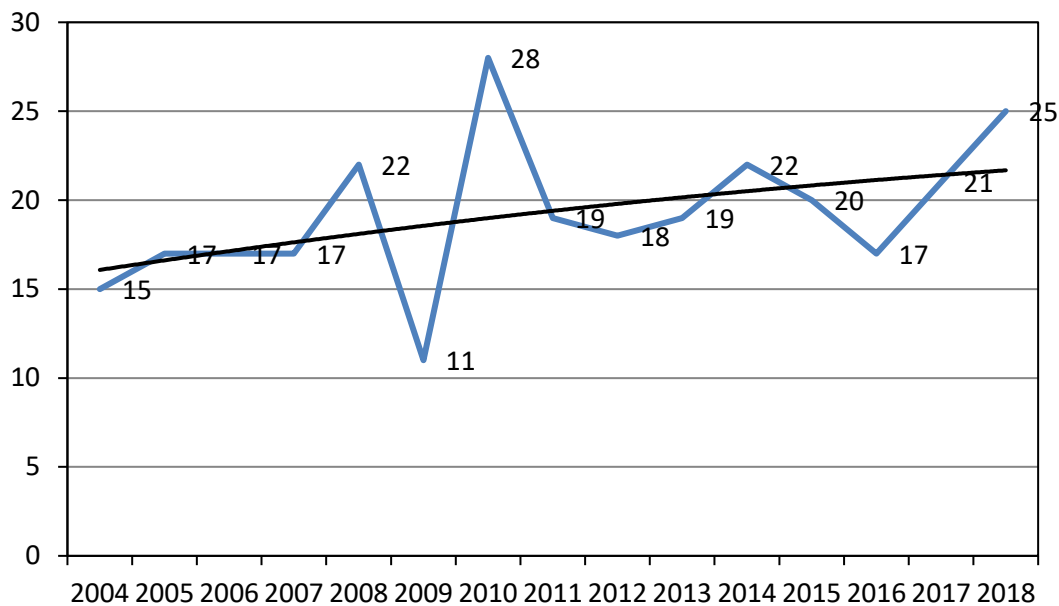
Svaleklire: 25-26 yp. (21-23)

Det blev som tidligere nævnt et fint år for svalekliren, trods ekstrem tørke, hvor mange moser og fugtige områder tørrede helt ud. Op til tre par (hanner med unger) sås samtidig i flere moser, hvor der stadigvæk var vand tilbage. Det bekræfter, at det er godt for svalekliren, at der kommer flere fugtige områder i skoven, så fuglene kan skifte mellem biotoper, når der opstår forstyrrelser eller vandmangel. Svalekliren skal ikke have de store vandflader i åbne områder, men bare nogle fugtige områder.

Figur 5 Svaleklire på Yngleplads. Foto Per Ekberg

Ynglepar af Svaleklire i Gribskov

Vibe: 12 yp.

Solbjerg Eng sø: 4 par og Strødam Eng sø: 1 par, Odderdams eng: 1 par, Stenholts Mølleeng: 1 par, Smørljungsmose: 2 par og Sandskreds sø: 2 par

Huldue: 124-140 (92)

I år er hulduen optalt forholdsvis grundigt, som giver et godt billede af hvor mange par, der yngler i Gribskov.

Isfugl: 2-3 yp. (3-4)

Der er ikke gjort så meget i år for at optælle bestanden.
Et ynglepar med udfløjne er fundet i Stenholt Møllekrog.

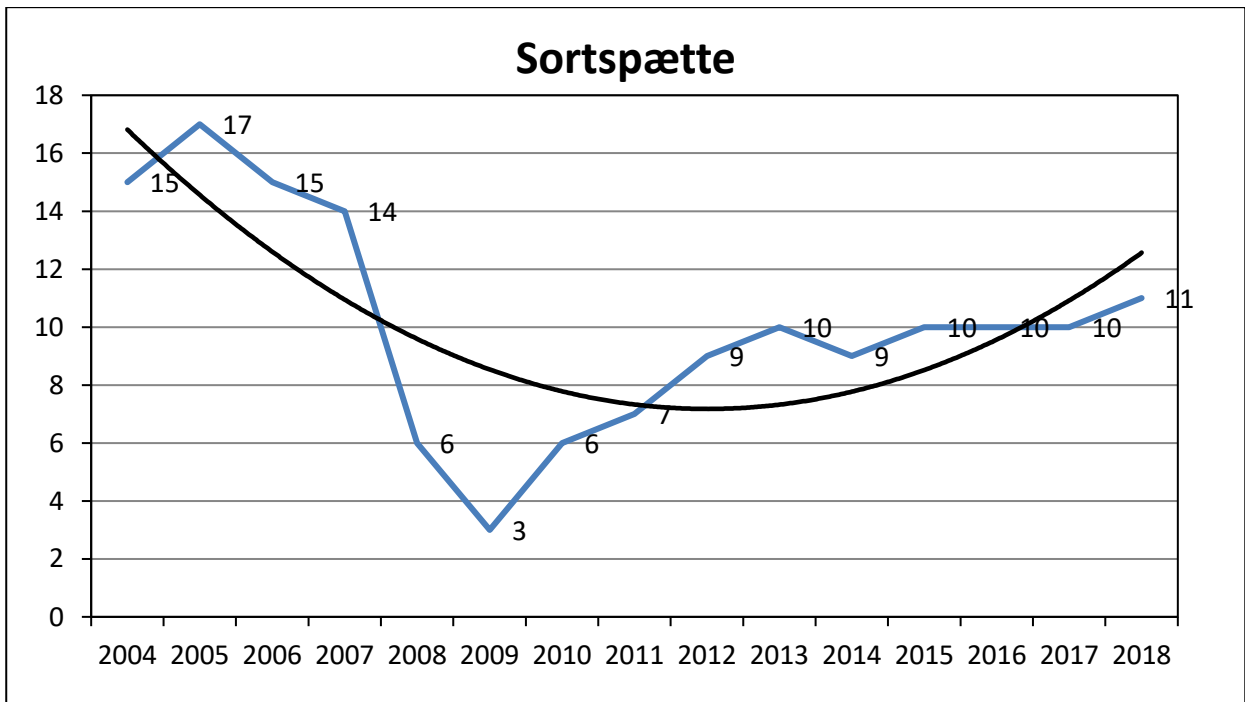
Sortspætte: 10-13 yp. (10-12)

7 reder er fundet i år. Tre af rederne er blevet opgivet af ukendte årsager, måske har parret valgt et nyt træ, som jeg bare ikke har fundet. Yderligere 3 par er registreret på biotoper uden, at rederne er fundet.

Derudover kommer 3 mulige ynglepar, hvor der har været mistanke om par.

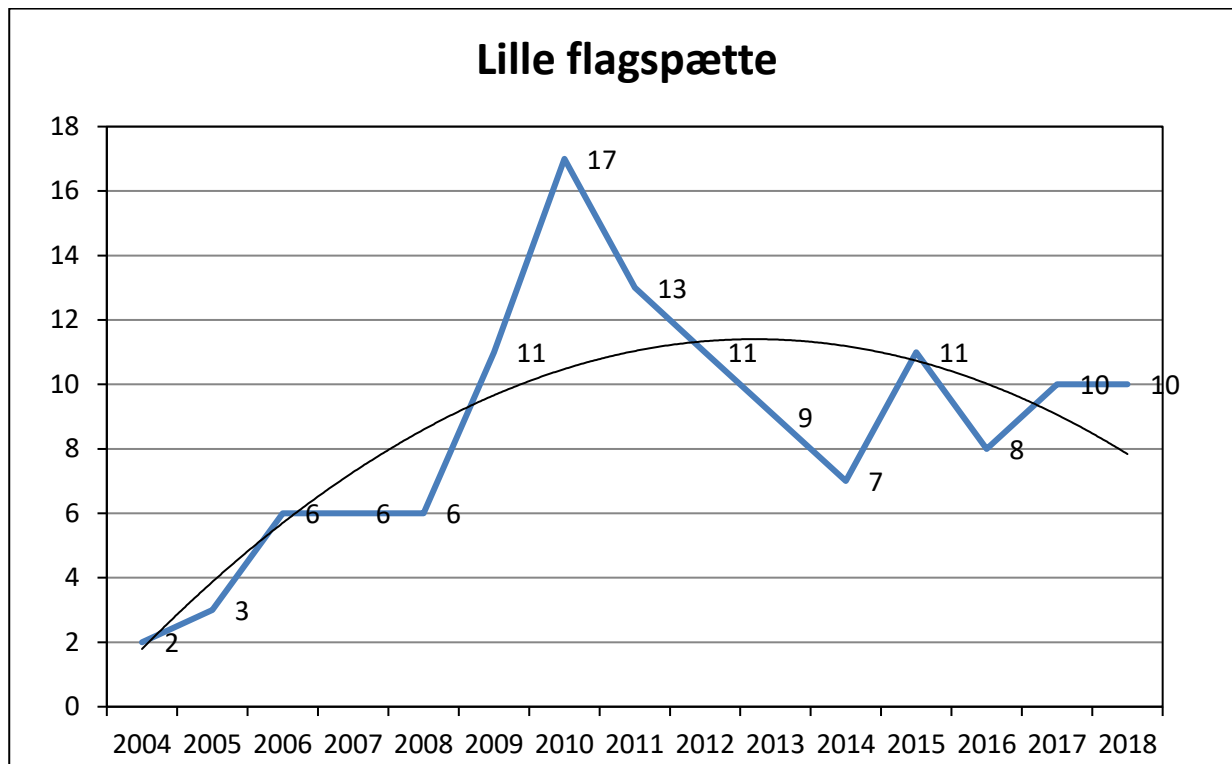
Figur 6 Rivaliserende sortspætter. Foto Per Ekberg

Lille flagspætte: 8-10 yp. (10 -11)

Denne lille spætte er ikke eftersøgt målrettet i år. Der er fundet 6 sikre, 2 sandsynlige, og 2 mulige ynglepar.

Den er begyndt at optræde midt i skoven i rødgran med mange døde træer, men tæt på ung egeskov.

Vendehals: 0 yp (1-2).

En syngende fugl er hørt én dag sidst i april.

Det er alt, hvad skoven kunne byde på i år.

Ravn: 9-13 yp. (8-10)

Denne art er ikke eftersøgt målrettet.

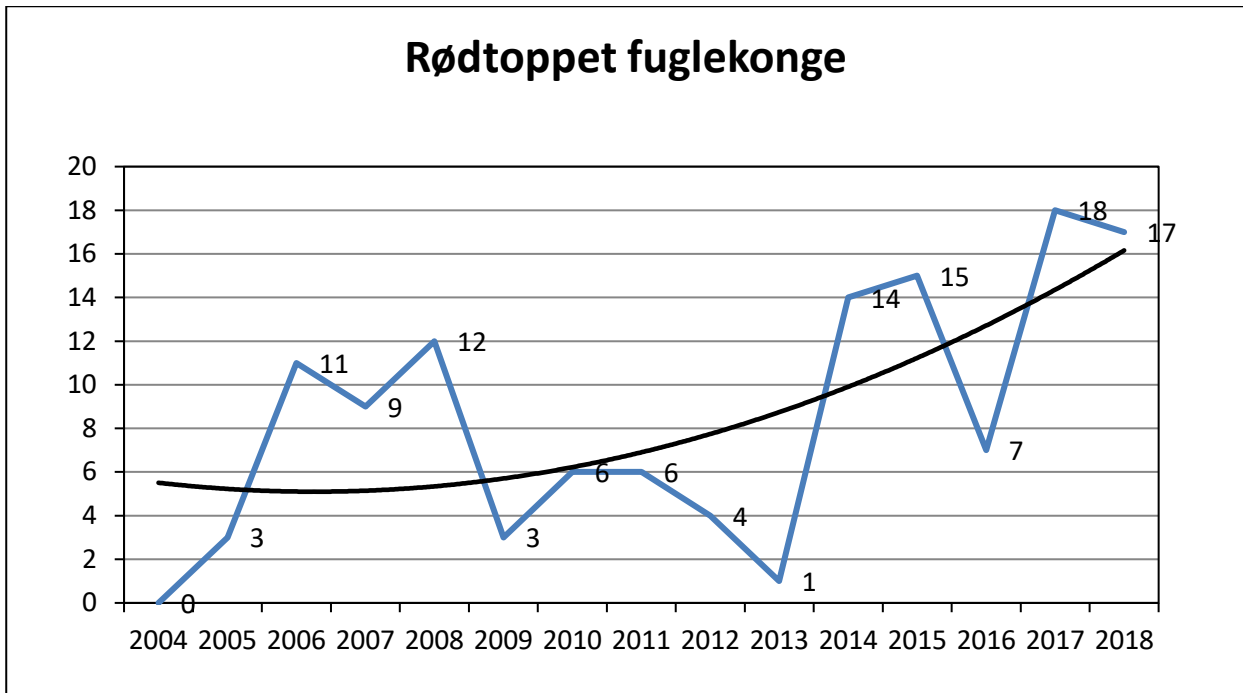
Hedelærke: 9-9 yp. (10-10)

Der er de seneste år kommet en pæn bestand af denne fine lærke. Det skyldes udelukkende, at der bliver mindre skov og flere rydninger, der er uden træbevoksning. I år er den fundet ynglende på 5 lokaliteter. Ved 7 par er der set gamle fugle med føde, som indikerer, at der fodres unger. Ved de sidste 2 par har der været syngende fugle i hele yngletiden.

Rødtoppet fuglekonge: 17-19 yp. (18-25)

Den store fremgang, som har været de seneste år, er ikke fortsat i år, men stadigvæk en del par i skoven.

Jeg har registreret 3 par med udflyjende unger.

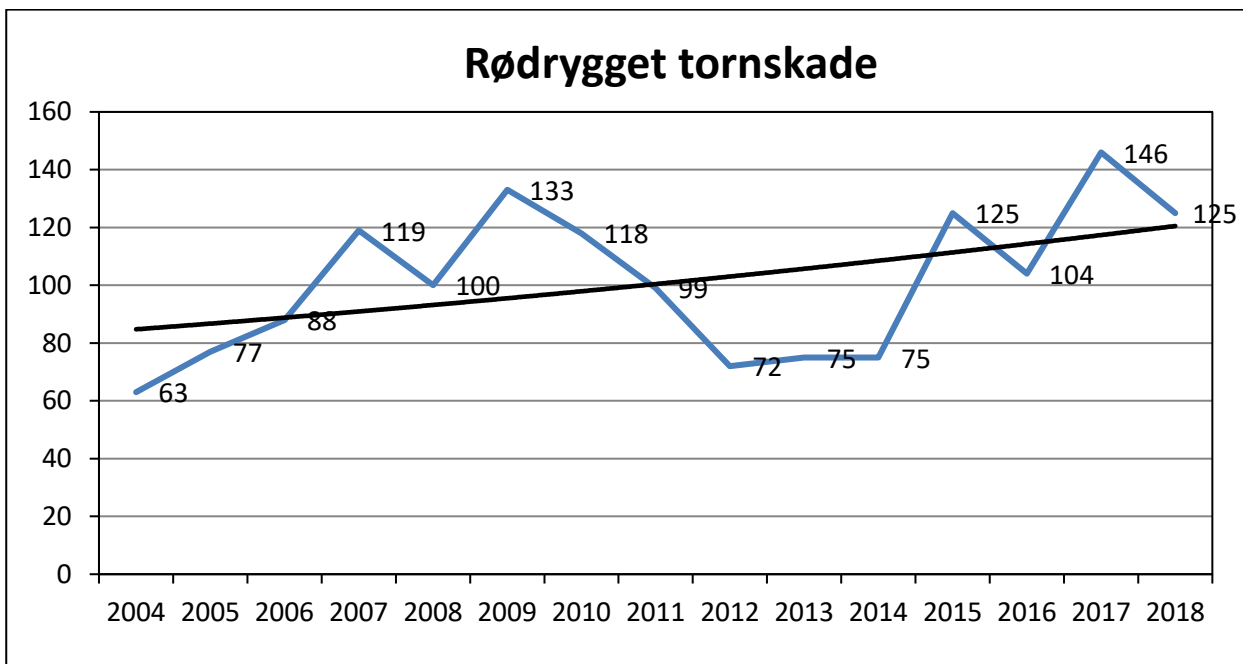

Korttået Træløber: 9-12 yp. (9)

Den er stadigvæk koncentreret langs Esrum sø, men en langsom spredning til andre dele af skoven, er set i år.

Rødrygget Tornskade: 125 yp. (145 yp)

En tilbagegang på 13% i forhold til sidste år. Noget af forklaringen kan måske skyldes, at bestanden går tilbage i flere af de naturlige kerneområder i skoven. Den meget tørre og varme sommer har været god for tornskaderne, og de har også haft en god ynglesucces. Ungeproduktionen har været lidt svingende. Der er konstateret en del par med 5-6 unger, men for især de første par, som fik udflyjne unger, var en del af kuldene kun på 3-5 unger.

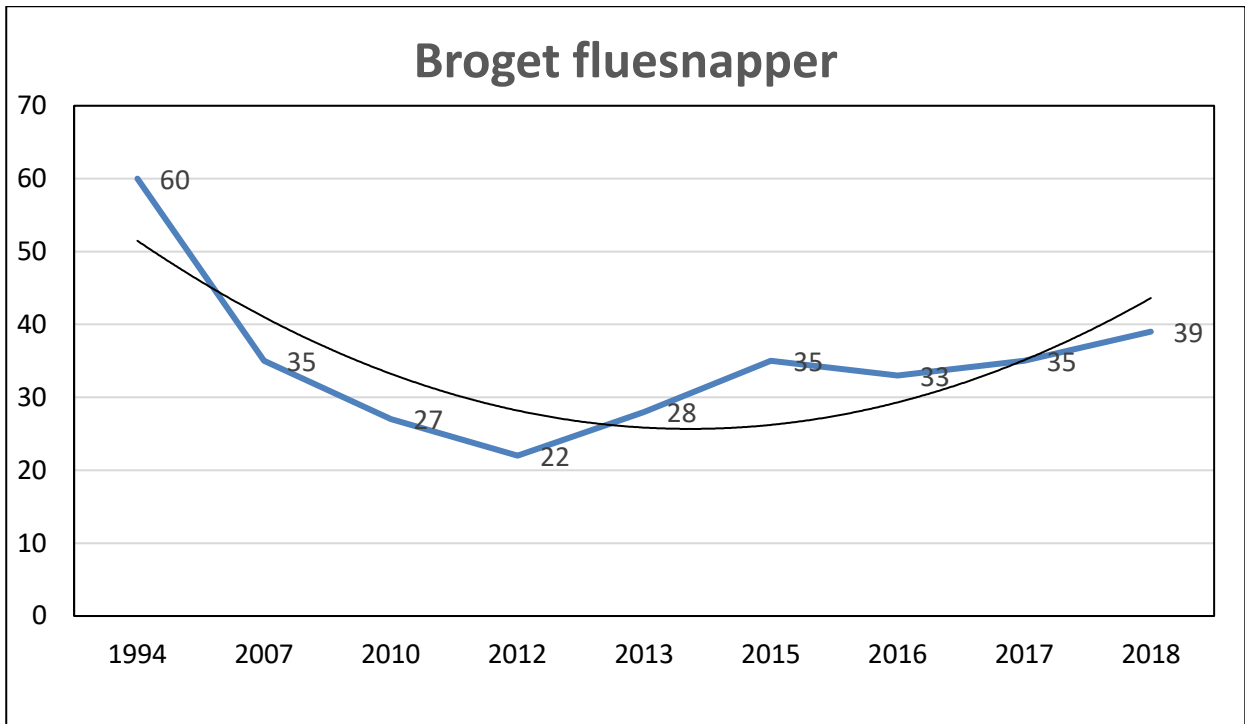

Figur 7 Røddrygget tornskade par. Hannen danser for hunnen. Foto Per Ekberg

Broget fluesnapper: 39-41 yp (35)

En del af registreringerne stammer fra redekasser, dels fra Johannes Bangs kasser og dels fra et redekasseprojekt i Stenholt Indelukke. Flere par er også fundet ynglende i spættehuller i nåleskov med en del døde rødgraner.

Siden 2007 har bestanden været nogenlunde stabil endda med en svag stigning. Det er meget overraskende, når man sammenligner med resten af Danmark og ikke mindst fra ATLAS III, hvor det ser ud til at bestanden går meget kraftigt tilbage.

Figur 8 Broget fluesnapper hun ved rede. Foto Per Ekberg

Hvidvinget korsnæb: 2-2 yp.

To sandsynlige ynglepar er konstateret i marts/april måned, idet der på to lokaliteter i midtskoven flere gange er set han og hun sammen.

Lokalitet 1: En han og en hun set sammen, som samlede redemateriale og fløj højt op (15-20meter oppe) i en samling ældre rødgraner. Dette par er set flere gange i foråret. D. 13. maj sås i det dette område en flok på 12 fugle som holdt til i området. Flokken bestod af adulte hanner og hunner samt min. 5 ungfugle.

Lokalitet 2: På denne lokalitet ynglede den også i 2012. I marts og april hørtes en han syngende og territoriehævdende (jagede lille korsnæb han væk). Hannen blev også set fodre en hun samme sted. Set flere gange i området.

Modsat tidligere år forsvandt fuglene hurtigt fra skoven efter ynglesæsonen. De sidste fugle blev set i maj. I det hele taget blev der registreret meget få korsnæb igennem hele sommeren, formentlig på grund af manglende føde (ringe frøsætning fra diverse kogler fra nåletræerne).

Registreringer af andre udvalgte ynglefugle.

Spætmejse: 312 -340 yp. (170- 200)

Jeg har i år forsøgt at optælle bestanden, og har ovenfor givet et bud på, hvor mange par der yngler i skoven.

Den er både optalt i og uden for yngletiden, for give et så realistisk bud som muligt på, hvor og hvor mange par, der findes og yngler.

Gulspurv: 310-340 yp. (320- 360)

En registrering i 2010 gav 420 par. En registrering i 2011 gav 314 par.

Lille Korsnæb: 5-10 yp.

I år har meget få korsnæb ynglet i skoven. Der har været ringe koglesætning.

Skovpiber: 61-70 yp. (66)

De seneste års mange nye rydninger giver flere ynglende skovpibere i skoven. Der er formentlig endnu flere par, da registreringen ikke har været optimal.

Gulbug: 4 yp. (8) yp.

Gulbugen er måske ikke en årlig ynglefugl i Gribskov.

Bynkefugl: 4-4 yp.

2 par Stenholt Mølleeng

1 par Strødam mose

1 par Kalvehavevej, Gribskov.

Græshoppesanger: 2-2 yp.

Tornirisk: 4-5 yp.

Er blevet en meget fåtallig ynglefugl i Gribskov.

Figur 9 Svaleklire i regnvejr, et sjældent syn i sommeren 2018. Foto Per Ekberg